

presnejšie, sám sa dostáva do pozície literárneho vedca, ktorý sa od jednotlivín dostáva k všeobecnému, t. j. od literárneho diela postupuje k zovšeobecneniu určitých princípov.

2. analytický model rozvíjania čitateľských zručností

- a. predstavuje postupné rozvíjanie čitateľa od naivnej úrovne, keď detský čitateľ ešte nedokáže rozlíšiť reálny svet od jeho virtuálneho zobrazenia v texte, cez schopnosť analyzovať a porozumieť sémantiku oznámenia zahrnutého v texte (analytické čítanie) a preniknúť do znakovkej podstaty umeleckého diela, až po schopnosť pracovať s významom textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie).

3. podpora komunikačno-zážitkového modelu vyučovania

- a. tá súvisí so samotným konštruktivismom.

Z hľadiska Štátneho vzdelávacieho programu pre literárnu zložku predmetu

- a. sú povinné dve zložky, ktoré musí učiteľ rešpektovať, a to obsahový a výkonový štandard, plus cieľové požiadavky, ktoré vychádzajú z uvedených dokumentov.
- b. výkonový štandard sa v prípade literárnej výchovy skladá z dvoch dokumentov, a to obsahového, ktorého súčasťou je aj procesuálna zložka (osnovy) a výkonového.
- c. osnovy v Štátnom vzdelávacom programe sú odporúčaným dokumentom a boli vytvorené pre uľahčenie práce učiteľov a jednoduchšie pochopenie filozofie reformy.
- d. citujem zo Štátneho vzdelávacieho programu: „(pri organizácii tematických celkov v rámci školského roka učiteľia vôbec) nemusia začať modulom Epická poézia, ktorý je v osnovách uvedený ako prvý, ale ktorýmkoľvek iným, ktorý sa im zdá na začiatku štvorročného kurzu vhodnejší (próza, lyrická poézia, dráma atď.). Jediné, čo nemožno odporúčať, je začať vyučovanie záverečným obsahovým modulom (Dejiny umenia a umeleckej literatúry), pretože obsah a rozsah tohto syntetizujúceho bloku má jednoznačne charakter prehľadu. Začať ním by znamenalo od začiatku pribrzdiť to, čo nová koncepcia chce priniesť do učenia procesu ako hlavnú inováciu: orientáciu na čitateľský zážitok žiaka, na vytvorenie tvorivej atmosféry na hodinách literatúry atď. K 28. tematickému celku, historickému prehľadu vývinu svetovej literatúry, však možno pripojiť ešte jedno upozornenie. **Nie je nevyhnutné (hoci možné) čakať s témami z tohto obsahového modulu až do posledného ročníka** (v obsahovom štandarde je táto poznámka od jeho zavedenia), hoci jeho finalizačné poslanie je zrejmé. Nič však nebráni tomu, aby niektorá z týchto tém našla svoje miesto aj v učebných plánoch pre nižšie ročníky. Pri tom možno uvážiť aj zosúladenie tematických celkov zo svetovej literatúry s vyučovaním dejepisu a iných vyučovacích predmetov. **Zároveň však upozorňujeme na skutočnosť, že je nutné aj pri takomto osnovaní učiva rozvíjať všetky požadované spôsobilosti stanovené vo vzdelávacom štandarde tak, aby bol naplnený základný cieľ novej koncepcie, ktorým je formovanie a rozvíjanie komunikatívneho a kriticky mysliaceho čitateľa. Z uvedeného vyplýva, že literárna história by sa nemala stať hlavným a jediným princípom osnovania školského vzdelávacieho programu.**“
- e. Stále, t. j. aj pri historickom osnovaní je ale potrebné mať na mysli, že nová koncepcia literárnej výchovy si vyžaduje zásadnú zmenu v realizačnej rovine edukačného procesu, ktorá by mala z hľadiska cieľov a obsahovej zameranosti rešpektovať požiadavky konštruktivistického prístupu, t. j. orientovať sa „na tvorivosť, riešenie problémových